

Benjaminu Jurmanu v spomin

Dr. Zdenko Medveš

Ime Benjamin Jurman je znano vsakomur, ki je v zadnjih treh desetletjih prejšnjega stoletja neposredno delal v šolski svetovalni službi ali pa kakor koli sodeloval v razvoju tega šolskega projekta. To je bil čas, ko sta Franc Pediček in Benjamin Jurman postavljala enoten sistem delovanja šolske svetovalne službe, ki bi izhajal iz znanstvenih temeljev in enotne metodologije dela v zbiranju in obdelavi podatkov.

Benjamin Jurman se je rodil v Gorici leta 1941, otroštvo je preživel v Modreju pri Mostu na Soči. Po končanem učiteljsku v Tolminu je študiral psihologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Študij je končal leta 1966 s poglobljanjem znanja v smeri industrijske psihologije, kar je bilo odločilno za njegove prve zaposlitve. Delal je namreč kot psiholog v kadrovskih službah, najprej koprskega Stavbenika in kasneje v Hoji v Ljubljani. Plod teh izkušenj pa tudi siceršnjega sodelovanja Benjamina Jurmana s podjetji, zlasti obsežno je bilo njegovo sodelovanje pri nastajanju načrta razvoja ajdovske Lipe, je monografija *Človek in delo, psihologija in vodstveni in vodilni kader*, ki je bila tudi učbenik v izobraževanju delovodij in poslovodij. Očitno pa mu kariera kadrovnika ni bila usojena, saj se je že po štirih letih odločil za znanstveno in se leta 1971 zaposlil na Pedagoškem inštitutu kot raziskovalec. Bil je vodja za raziskovalno metodologijo, kar je nekako predpostavljalo sodelovanje pri različnih raziskovalnih projektih bodisi v obliki metodološkega svetovanja ali neposrednega snovanja in izvedbe metodologije. Stvari

pa so se kmalu zasukale tako, da je prevzel odgovornost za načrtovanje in izvedbo obsežnega raziskovalnega projekta za razvoj šolske svetovalne službe, katerega idejni oče in nosilec je bil več let pred tem Franc Pediček. Jurmanov delež pri projektu je bil obsežen in celo odločilen za to, da se je projekt razvil iz izrazito humanistično zasnovanega svetovanja učiteljem in učencem

ter tudi dijakom v smer svetovanja, ki temelji na empirični znanstveni podlagi. Težišče te orientacije je bilo namenjeno predvsem razvoju šolske svetovalne službe na stopnji osnovnega šolanja. To trdno zasidranost projekta v delo šolske svetovalne službe je označevalo dejstvo, da je Jurman razvil orodja za delo šolske svetovalne službe, kompleksen instrumentarij ter celotno metodologijo obdelave podatkov za izvajanje posameznih akcij šolske svetovalne službe predvsem na osnovnošolski populaciji učencev. Na to je bilo osredotočeno delo šolske svetovalne službe, ki je skozi celotno šolsko leto potekalo v takrat znanih akcijah, kot so bile akcija šolski novinci, sprejem otrok v šolo in njihovo spremljanje, normalizacija razredov, poklicno in šolsko svetovanje. Akcije so bile načrtovane enotno za vse šole, ki so sodelovale s Pedagoškim inštitutom v eksperimentalni fazi projekta do leta 1983. Takrat je izšlo Jurmanovo poročilo o projektu *Načrtovanje dela in življenja osnovne šole: normalizacija in antinormalizacija skupin*. Po tem letu so akcije šolskih novincev prakticirale vse slovenske osnovne šole, za kar je obstajala zakonska podlaga v ugotavljanju šolske zrelosti. Akcija je temeljila na zbiranju kompleksnih zdravstvenih, telesnih, socialnih, psiholoških in pedagoško relevantnih podatkov o šolskih novincih, ki so jih šole skrbno hranile v ustrezno

šifriranih dosjejih. S šolsko zakonodajo leta 1996 pa zbiranje teh podatkov ni več dopustno, zato so vse akcije povsem zamrle in delo šolske svetovalne službe je danes veliko bolj decentralizirano in manj strokovno profilirano, kot je bilo ob teh akcijah.

Drugo obsežno in najbrž najbolj intimno delo Benjamina Jurmana na Pedagoškem inštitutu je detekcija, spremljanje in poučevanje nadarjenih učencev. Ta raziskava je teoretsko izvirna in empirično metodološko prav tako dodelana kot projekt razvoja šolske svetovalne službe. Osnova detekcije nadarjenih učencev je bila vključena že v instrumentarije za šolske novince. Oba glavna raziskovalna projekta izražata znanstveni profil Benjamina Jurmana, njegovo veliko zaupanje v epistemologijo, v možnost objektivnega spoznanja človekovih in tudi otrokovih potencialov ter hkrati vero v to, da je mogoče le na enotni empirični metodologiji zasnovati znanstvenost delovanja šolske svetovalne službe tako, da daje šoli spoznanja, ki zagotavljajo učiteljem izbiro ustreznih poti in strategij v poučevanju, omogočajo individualen pristop in večjo pravičnost sploh; z normalizacijo razredov in skupin pa ustvariti socializacijsko okolje, ki zagotavlja optimalno in realno življenjsko socializacijo mladih. ■

